

การศึกษาการใช้โปรแกรมการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรม ต่อภาวะซึมเศร้า
ของผู้ที่พยายามฆ่าตัวตาย โรงพยาบาลลพบุรี จังหวัดลพบุรี

นางวันเพ็ญ คำดี

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2551
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF USING COGNITIVE BEHAVIORAL THERAPY PROGRAM
ON DEPRESSION OF SUICIDAL ATTEMPTERS, LOPBURI HOSPITAL,
LOPBURI PROVINCE

Mrs. Wanpen Kumdee

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing

Faculty of Nursing

Chulalongkorn University

Academic Year 2008

Copyright of Chulalongkorn University

วันเพ็ญ คำดี : การศึกษาการใช้โปรแกรมการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรม ต่อภาวะซึมเศร้า ของผู้ที่พยายามฆ่าตัวตาย โรงพยาบาลลพบุรี จังหวัดลพบุรี (A STUDY OF USING COGNITIVE BEHAVIORAL THERAPY PROGRAM ON DEPRESSION OF SUICIDAL ATTEMPTERS, LOPBURI HOSPITAL, LOPBURI PROVINCE)
 อ.ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพัทธ์ อูทิส, 124 หน้า.

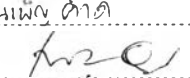
การศึกษานี้เป็นแบบกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลัง การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบภาวะซึมเศร้าของผู้ที่พยายามฆ่าตัวตาย ก่อนและหลังได้รับ โปรแกรมการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้พยายามฆ่าตัวตายที่มีภาวะซึมเศร้า จำนวน 20 คน ซึ่งได้รับการคัดเลือกตามเกณฑ์คุณสมบัติ จากผู้พยายามฆ่าตัวตายที่มีภาวะซึมเศร้า ซึ่งมารับบริการที่หอผู้ป่วยอายุรกรรม โรงพยาบาลลพบุรี จังหวัดลพบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย โปรแกรมการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรม แบบประเมินภาวะซึมเศร้าของ Beck (1967) และเครื่องมือกำกับการศึกษา คือ แบบประเมินความคิดอัตโนมัติด้านลบของ Hollon and Kendall (1980) เครื่องมือทั้ง 3 ชุด ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เครื่องมือ 2 ชุดหลัง มีค่าความเที่ยงโดยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .80 เท่ากัน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าที่

(paired t-test)

ผลการศึกษาที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

คะแนนภาวะซึมเศร้าของผู้ที่พยายามฆ่าตัวตาย หลังได้รับโปรแกรมการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรม ต่ำกว่าก่อนได้รับ โปรแกรมการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 16.87$)

สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
 ปีการศึกษา 2551

ลายมือชื่อนิสิต วันเพ็ญ คำดี
 ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษา

5077815336 : MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEYWORDS : COGNITIVE BEHAVIORAL THERAPY PROGRAM / DEPRESSION /
SUICIDAL ATTEMPTERS

WANPEN KUMDEE: A STUDY OF USING COGNITIVE BEHAVIORAL
THERAPY PROGRAM ON DEPRESSION OF SUICIDAL ATTEMPTERS,
LOPBURI HOSPITAL, LOPBURI PROVINCE. INDEPENDENT STUDY ADVISOR:
ASST. PROF. PENPAKTR UTHIS, PhD, 124 pp.

This independent one group pretest – posttest study was aimed at comparing depression scores of patient with suicidal attempters before and after receiving cognitive behavior therapy program. The study sample of 20 suicidal attempter patients with depression who met the inclusion criteria were purposively recruited from the medical ward, Lopburi Hospital, Lopburi Province. The instruments utilized in this study were Cognitive Behavioral Therapy Program, Beck Depression Inventory (1967) and Hollon and Kendall's Automatic Thoughts Questionnaire (1980). All instruments were validated for content validity by three professional experts. The reliability of both latter instruments were .80. Statistical techniques used for data analysis were percentage, mean, standard deviation and paired t – test.

The major finding was as follows:

Depression of patients with suicidal attempters who received cognitive behavior therapy program was significantly lower than that before at p. 05 level ($t = 16.87$).

Field of study: Mental Health and Psychiatric Nursing

Academic year 2008

Student's Signature *Wanpen Kumdee*

Advisor's Signature *Penpak Uthis*

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้เป็นประสบการณ์การศึกษาที่สำคัญยิ่งทางการศึกษา ซึ่งสำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพัทธ์ อูทิส อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ ผู้ซึ่งให้ความรู้ ชี้แนะแนวทางในการศึกษา เป็นทั้งแรงบันดาลใจให้ผู้ศึกษาเกิดความมุ่งมั่น ตลอดจนให้ความเมตตา เอาใจใส่ และให้กำลังใจผู้ศึกษาตลอดมาจนทำการศึกษสำเร็จ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความเอื้ออาทรที่อาจารย์มีให้และขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย ประธานสอบโครงการศึกษาอิสระ และอาจารย์ เพชร คันธสายบัว กรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระที่กรุณาให้คำแนะนำ ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ ให้โครงการศึกษาอิสระครั้งนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งคณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ให้ความรู้และคำแนะนำรวมทั้งกำลังใจเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบ ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นอันทรงคุณค่าและเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ขอขอบพระคุณเจ้าของเครื่องมือทุกชุดที่ผู้ศึกษาได้นำมาใช้จนทำให้โครงการศึกษาอิสระครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณกรมสุขภาพจิตที่สนับสนุนทุนการศึกษานองจบหลักสูตร ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลลพบุรี หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล ที่ให้โอกาสและสนับสนุนการศึกษา ขอขอบคุณหัวหน้าหอผู้ป่วยอายุรกรรมชายและหญิง หัวหน้าหอผู้ป่วยกุมารล่าง พี่ๆ น้องๆ ผู้ร่วมงาน กลุ่มงานจิตเวช เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลลพบุรีทุกท่าน ที่ให้ข้อมูลและให้ความช่วยเหลือทุกประการ

ขอกราบขอบพระคุณ บิดาและมารดา ที่ให้ชีวิต ความอดทน ความเข้มแข็งและการศึกษา ขอขอบคุณทุกคนในครอบครัว รวมทั้ง อาจารย์ ชูเกียรติ สายพิมพ์ ที่สนับสนุนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ ขอขอบคุณเพื่อนนิสิตทุกคนที่ช่วยเหลือผลักดันให้เกิดความรู้สึกที่ดีของความเป็นพี่ เป็นน้องและเพื่อน

คุณค่าแห่งความดีงามและประโยชน์อันเกิดจากโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้ ขอมอบให้แก่ผู้ที่พยายามมาด้วยตาทุกๆท่านให้มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่แข็งแรงสมบูรณ์ตลอดไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญ (ต่อ).....	ซ
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการศึกษา.....	4
วัตถุประสงค์การศึกษา.....	4
แนวเหตุผลและสมมติฐานการศึกษา.....	4
ขอบเขตการศึกษา.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับภาวะซึมเศร้า.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับการพยายามฆ่าตัวตาย.....	29
แนวคิดเกี่ยวกับการบำบัดความคิดและพฤติกรรม.....	45
แนวคิดการบำบัดแบบกลุ่มของ Marram.....	54
โปรแกรมการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรมในผู้ที่พยายามฆ่าตัวตาย ที่มีภาวะซึมเศร้า.....	56
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	58
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา.	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	63
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	63
การดำเนินการศึกษา.....	69
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	91

รายการอ้างอิง.....	101
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ.....	112
ภาคผนวก ข ตัวอย่าง โปรแกรมการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรมแบบกลุ่ม	114
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	118
ประวัติผู้ศึกษา.....	124

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1. กำหนดการดำเนินกิจกรรม.....	71
2. การประเมินความคิดอัด โนมัตติด้านลบของผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตายที่มีภาวะ ซึมเศร้า หลังการ ได้รับการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรมแบบกลุ่ม.....	92
3. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ.....	95
4. คะแนนและระดับภาวะซึมเศร้าของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการได้รับ โปรแกรมการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรม.....	96
5. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าของผู้ที่พยายามฆ่าตัวตายที่มีภาวะซึมเศร้า ก่อนและหลังได้รับการบำบัดทางความคิดและพฤติกรรม.....	97